

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION

Bryssel den 26.07.1995
KOM(95) 404 slutlig

MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL RÅDET

**BEGRÄNSNINGAR SOM GARANTIFÖRORDNINGEN MEDFÖR FÖR
GEMENSKAPENS LÅN OCH LÅNEGARANTIER TILL FÖRMÅN FÖR TREDJE
LAND**

1 INLEDNING

Garantifonden upprättades den 31 oktober 1994¹. Den tillförs medel genom inbetalningar från garantireserven som motsvarar de belopp som avsatts mot förluster på nya lån och lånegarantier utanför gemenskapen. Det årligen reserverade beloppet tas in i den finansiella flerårsplanen och utgör en begränsning som indirekt sätter ett tak för gemenskapens möjligheter att ta upp eller garantera lån till förmån för tredje land.

Denna begränsning innebär att om det reserverade beloppet och garantiordningen inte ändras skulle det bli omöjligt enbart att förnya EIB:s fleråriga låneramar på nuvarande nivå med ett bibehållet minimalt utrymme för makrofinansiella stödåtgärder. Europeiska rådet i Cannes bekräftade unionens vilja att stärka det finansiella samarbetet med de tredje länder med vilka man har samarbetsavtal, då särskilt länderna i Central- och Östeuropa och länderna i Medelhavsregionen. Europeiska rådet enades också om att öka ramarna för det direkta budgetstödet från gemenskapen till dessa länder. Detta meddelande behandlar de olika möjligheter som står till buds för att förena de mål som unionen kan tänkas ställa upp för sin långivning till tredje land med den budgetdisciplin som garantiordningen fastställer. Garantiordningen tillkom för att skydda gemenskapens budget från eventuella betalningsunderlåtelser från gäldenärer.

Kommissionen har nyligen presenterat den av rådet begärda rapporten om det tillrådliga i att minska nivån på garantin som ges för EIB-lån till tredje land. Kommissionen kommer under de närmaste dagarna föreslå att förnya garantierna för EIB:s låneramar till tredje land. Dessa förslag kommer att beakta de slutsatser som rådet kan tänkas dra på grundval av detta meddelande och på grundval av rapporten om EIB:s lånegarantier.

2 DEN BUDGETDISCIPLIN SOM GARANTIORDNINGEN MEDFÖR

De åtgärder som täcks av garantifondordningen omfattar i huvudsak

- utställande av garantier för EIB-lån utanför gemenskapen
- Euratoms verksamhet utanför gemenskapen
- lån som makrofinansiellt stöd till tredje land.

Det makrofinansiella stöd som ges av gemenskapen till tredje land är av icke-återkommande art och förblir i sig en undantagsåtgärd med tendens att variera kraftigt, uppåt eller nedåt, mellan åren. I motsats till detta avspeglar EIB:s och Euratoms beslut att bevilja lån ett åtagande på flerårssikt. De lån från EIB och Euratom som beaktas i avsättningen till garantifonden bestäms med hänsyn till underskriftsdatum på lånehandlingarna som de återfinns i de finansiella sammanställningar som bifogas rådets beslut.

¹ Rådets förordning (EG,Euratom) nr 2728/94 av den 31.10.1994, EGT L 293, 12.11.1994.

Avsättningen till garantifonden avser endast transaktioner som rådet beslutat om efter den 1 januari 1993. En stor del av EIB:s nuvarande lånebeviljningar till tredje land (i huvudsak utfästelser i Medelhavsregionen) härrör från genomförandet av låneramar som godkänts före den 1 januari 1993. Av den anledningen bör basen för avsättningen vidgas från och med 1997 då EIB:s låneramar till tredje länder i Medelhavsområdet måste förnyas. En betydande volymökning av de transaktioner som täcks av avsättningsordningen kommer således automatiskt att uppstå från och med 1997.

Den begränsning som garantiordningen, som då skulle täcka all låneverksamhet och alla lånegarantier till tredje land, medför, verkar göra det omöjligt att ens upprätthålla transaktionerna på nuvarande nivå. I själva verket är den lånevolym som garantiordningen tillåter mellan 2,3 och 2,5 miljarder ecu per år, medan den beräknade volymen lånebeviljningar och garantier antas uppgå till mellan 2,8 och 3,1 miljarder ecu per år. Detta utan hänsyn tagen till någon som helst ökning av låneramarna.

Om inte de nuvarande reglerna ändras, kommer det att fattas ett låneutrymme på motsvarande 600 miljoner ecu per år enbart för att bibehålla låneramarna på nuvarande nivå. Innan man förnyar låneramarna kommer vissa valbeslut behöva fattas för att säkerställa att gemenskapens externa finansiella åtaganden är förenliga med den disciplin som garantiordningen medför.

I detta sammanhang måste fyra variabler tas i beaktande:

- i) Storleken på de finansiella åtagandena för lån- och lånegarantier.
Dessa åtaganden uppgick till 2,3 miljarder ecu 1994, varav 585 miljoner ecu i form av åtgärder för makrofinansiellt stöd och omkring 1,7 miljarder ecu avsåg EIB:s externa utlåningsverksamhet. Beloppet bestäms av enskilda lånebeslut (till exempel makrofinansiellt stöd till Ukraina), enskilda beslut om lånegarantier (till exempel lån från EIB till Sydafrika), och beslut om garantiramar (till exempel EIB ramar för de central- och östeuropeiska länderna).
- ii) Storleken på budgetgarantireserven från vilken avsättningar görs till garantifonden.
Denna reserv tas med i den finansiella flerårsplanen fram till 1999. Den uppgår till 323 miljoner ecu 1995 och kommer att uppgå till 356 miljoner ecu 1999. Reserven medger ett låneutrymme på 2,2 miljarder ecu 1995 och låneutrymmet skulle kunna nå upp till 2,5 miljarder ecu 1999².
- iii) Täckningsgraden för garantin till EIB-lån i gemenskapens budget.
Den uppgår för närvarande till 100% för alla undertecknade lån, utom för lån till tredje länder i Medelhavsområdet som täcks av en generell garanti som uppgår till 75% av utestående utlånat belopp.

²

Se bilaga 2, tabell A.

iv) Inbetalningssatsen till garantifonden.

Denna inbetalningssats uppgick till 14% när garantimekanismen trädde i kraft i slutet av 1994. Med hänsyn till ianspråktagandet av fonden för att täcka konstaterade betalningsförsummelse och i enlighet med fondförordningen höjdes inbetalningssatsen till 15% i början av 1995 för alla nya utlåningstransaktioner. Enligt förordningen avseende garantiordningen skall inbetalningssatsen omprövas så snart garantifonden uppgår till 10% av de garanterade utestående låneförpliktelseerna eller, i vilket fall som helst, senast 1999.

3 VALMÖJLIGHETER

3.1 Garantiordningen förblir oförändrad. Avsättningen till garantifonden oförändrad. Anpassning nedåt av låne- och lånegarantiverksamheten.

Detta alternativ består i att anpassa låne- och lånegarantiverksamheten till den utlåningsvolym som tillåts inom ramen för den gällande ordningen för garantireserven och garantiordningen. Med hänsyn till de fleråriga utlåningsramar som redan antagits eller är på väg att antas (till exempel Euratom, EIB-lån till Sydafrika och Turkiet) är det verkliga utrymme för nya lån och lånegarantier endast 1,8 miljarder ecu för 1997. Detta är inte tillräckligt för att förnya EIB:s fleråriga låneramar på nuvarande nominella nivå (dvs. årligen ungefär 250 miljoner ecu i stöd till utvecklingsländerna i Latinamerika och Asien, 1000 miljoner ecu till länderna i Central- och Östeuropa, 629 miljoner ecu till länderna i Medelhavsområdet, 150 miljoner ecu till Sydafrika)³. Ett sådant låneutrymme är desto mer otillfredställande eftersom man dessutom måste skapa utrymme för makrofinansiella stödtransaktioner som inte löper över flera år och som därför skulle bli omöjliga att genomföra i brist på tillgängligt balanssaldo i garantireserven.

3.2 Ökning av låne- och lånegarantiutrymme genom att öka garantireserven i budgeten.

Detta alternativ består i att mjuka upp budgetbegränsningen genom att anpassa budgetmedlen till de målsättningar som unionen kan tänkas fastställa på det här området. Det här alternativet innebär att den finansiella flerårsplanen fram till och med 1999 måste omarbetas.

En ökning av reserven med i storleksordningen 100 miljoner ecu skulle göra det möjligt att förnya EIB:s utlåningsverksamhet och skapa utrymme för lån till makrofinansiellt stöd på den nuvarande nivån.

Om unionen, som en arbetshypotes, skulle vilja öka EIB:s låneramar med ett belopp som, till exempel, motsvarar den ökning av budgetanslagen som man enats om vid Europeiska rådet i Cannes till förmån för dessa länder, skulle detta innebära fleråriga låneramar på i storleksordningen 350 miljoner ecu per år för

³ Ett sådant förnyande av nominella belopp betyder i verkligheten en svag minskning av låneramarna i reella termer. Angående överskjutande låneutrymme, se bilaga 1.

utvecklingsländerna i Latinamerika och Asien, 1000 miljoner ecu per år för länderna i Medelhavsregionen och 1500 miljoner ecu per år för länderna i Central- och Östeuropa (denna fördelning är i linje med den fördelningsnyckel för budgetfondmedel mellan länderna i Öst- och Centraleuropa och länderna i Medelhavsregionen som godkändes vid Cannes-mötet). För att uppnå den målsättningen, och samtidigt behålla ett rimligt handlingsutrymme (omkring 700 miljoner ecu per år) för makrofinansiella stödåtgärder) måste garantireserven ökas med omkring 220 miljoner ecu per år från och med 1997.

3.3 Oförändrad garantireserv. Ökning av låne- och lånegarantiutrymmet genom att ändra garantitäckningsgraden för EIB:s lånetransaktioner.

Detta alternativ är föremål för en särskild utvärdering i den rapport som kommissionen, på rådets begäran, nyligen presenterat. Utvärderingen beaktar bland annat det önskvärda i att begränsa risktagandet i gemenskapsbudgeten och det növändiga i att bibehålla bankens kreditvärdighet på en oförändrad nivå för att tillförsäkra dess tillgång till finansmarknaderna på gynnsammast möjliga villkor.

Frånsett Medelhavsländerna, för vilka garantin täcker 75% av utestående lånesumma, är garantitäckningsgraden 100% av utestående lånesumma per region (Central- och Östeuropa, utvecklingsländerna i Latinamerika, Sydafrika), vilken vore möjlig att sänka.

Om garantitäckningsgraden sänks till 75% för samtliga EIB:s externa lånetransaktioner och det makrofinansiella stödet förnyas på samma nivå som för 1994 skulle EIB:s utlåningsutrymme för nya lån öka med omkring 400 miljoner ecu; från omkring 1200 miljoner ecu till 1600 miljoner ecu 1997⁴. Om inte gemenskapens handlingsutrymme för att ge makrofinansiellt stöd ska minska ytterligare förblir detta belopp otillräckligt för att förnya EIB:s låneramar på nuvarande nivå.

Detta alternativ är i än högre grad otillräckligt när det gäller att skapa utrymme för den förutsedda ökningen i EIB:s fleråriga låneramar samtidigt med de budgetanslag som Europeiska rådet i Cannes enats om.

3.4 Oförändrad garantireserv. Ökning av lån- och lånegarantiutrymmet genom en sänkning av inbetalningssatsen.

Förordningen som skapade garantifonden förutsåg att inbetalningssatsen kommer att omprövas, så snart fondbehållningen når upp till målprocentsatsen på 10% av den garanterade utestående lånesumman. Det vore logisk att denna procentsats som för närvarande uppgår till 15% i så fall sänks till 10%.

⁴ Se tabell bilaga 1.

I avsaknad av en betydande och varaktig betalningsunderlåtelse förutses fonden uppnå målbeloppet till slutet av 1997. Eventuella betalningsbortfall skulle dock kunna försena översynen av inbetalningssatsen.

Varje förändring av inbetalningssatsen före 1999 och innan fondbehållningen nått upp till målnivån kräver en ändring av förordningen.

En sänkning av inbetalningssatsen från 15% till 12% är otillräcklig för att förnya EIB:s låneramar på nuvarande nivå med det makrofinansiella stödet bibehållet på 1994 års nivå, utom vid antagandet att garantitäckningsgraden för EIB:s lånetransaktioner samtidigt sänks till 75% (se bilaga 2, tabell B). Övergången till en inbetalningssats på 12% räcker i gengäld inte för att säkerställa en ökning av EIB:s fleråriga låneramar samtidigt med de budgetanslag som man enats om i Cannes, även om garantitäckningsgraden för EIB's lånetransaktioner sänks till 75%.

En övergång till en inbetalningssats på 10% för de nya lånetransaktionerna gör det möjligt, under antagandet att garantitäckningsgraden sänks till 75% (se bilaga 2, tabell C), att förnya EIB:s fleråriga låneramar på nuvarande nivå med ett samtidigt bibehållet utrymme för makrofinansiellt stöd samt att öka budgetramarna i den utsträckning som förutsågs i Cannes.

Sådana ändringar av inbetalningssatsen för dock med sig olägenheten att det försenar uppbyggnaden av garantifonden (särskilt om den tas i anspråk för att täcka betydande betalningsbortfall) och skjuter upp med flera år den tidpunkt till vilken den målsatta behållningen i garantifonden kan uppnås (10% av garanterade utestående lånebelopp). För övrigt riskerar förseningen i uppbyggnaden av fonden att den skulle kunna sjunka under 50% av den målsatta beloppsstorleken i händelse av betydande betalningsunderlåtelser. Om de undantagsåtgärder för återuppbyggnad av fonden som förutses i förordningen i sådana fall skulle bestå i att påkalla garantireserven skulle den eftersträvade effekten av en förtida sänkning av inbetalningssatsen upphävas.

**MÖJLIGHET ATT BEVILJA LÅN OCH LÅNEGARANTIER TILL TREDJE LAND
ENLIGT GARANTIFONDSORDNINGEN**

per den 7 juni 1995

i miljoner ECU

	1994	1995	1996	1997	1998	1999
1. Reserv	318	323	326	336	346	356
2. Planerade - transaktioner (a) - avsättningar av medel (b)	1818 254.52	1827 260.5	1893 269.25	452 65.88	375 54.25	412 58.88
3. Marginal	24.28 (*)	62.50	56.75	270.13	291.75	297.15
4. Utrymme för beviljande av nya lån		417	378	1801	1945	1981
5. Lånetransaktioner - 1994 års nivå - makrofinansiellt stöd - undertecknade externa lånetransaktioner - EIB - 1994	2341 585 1756					
Scenario						
6. Avsättning av medel under antagande av makrofinansiellt stöd på 1994 års nivå		38.25	87.75 (c)	87.75	87.75	87.75
7. Reservutrymme för ytterligare EIB-lånetransaktioner		24.25	0	182	204	209
8. Möjligt EIB låneutrymme - vid en garantitäckningsgrad på 100 % - vid en garantitäckningsgrad på 75 %		162 216	0 0	1216 1621	1360 1813	1396 1861

(a) Grundat på transaktioner som är beslutade, föreslagna eller under utarbetande.

Inkluderar avsättningar av medel från Euratom-lån på grundval av planerade undertecknade lånetransaktioner till och med 1999. Omfattar ej EIB-låneramar till Medelhavsländerna vilka för närvarande inte underställs reglerna om avsättning av medel (godkända före den 1.1.1993).

(b) Inbetalningssats på 14 % för transaktioner som godkänts under perioden 1.1.1993 - 1.1.1995. Inbetalningssats på 15 % från och med den 1.1.1995.

(c) För 1996 kommer inte reserven att ge utrymme till den förutsatta omfattningen av makrofinansiellt stöd.

(*) Avsättningar av medel för 1993 års transaktioner har också räknats av från reserven för 1994.

**BILAGA 2
TABELL A**

**Genomförande av garantiordningen
lågt antagande**

	Mijoner ecu	1995	1996	1997	1998	1999
Garantireserv		323	326	336	346	356
EIB-åtaganden						
Medelhavsländerna		62	223	792	772	732
Länderna i Central- och Östeuropa		1121	1114	1000	1000	1000
Utvecklingsländer i Latinamerika och Asien		139	361	250	230	250
Sydafrika		125	175	150	150	150
EIB totalt		1447	1873	2192	2172	2132
EURATOM-åtaganden						
EURATOM-åtaganden		50	200	200	200	200
Totala åtaganden för projekt		1497	2073	2392	2372	2332
Genomsnittlig inbetalningsassats		14.1	14.3	15	15	15
Krav på avsättningar av medel till garantifonden		211	288	329	327	322
LÅN till betalningsbalansstöd						
LÅN till betalningsbalansstöd		700	700	700	700	700
Genomsnittlig inbetalningsassats		15	15	15	15	15
Krav på avsättningar av medel till garantifonden		105	105	105	105	105
Total avsättning av medel till garantifonden		316	393	434	432	427
Budgetmarginal (+) eller krav på avsättning av medel från budgeten (-)		7	-67	-98	-86	-71
Totala externa åtaganden		2197	2773	3092	3072	3032
Utlåningsutrymme grundat på garantiordningen		2243	2323	2438	2500	2556
Resterande utlåningsutrymme (+) eller brist på låneutrymme (-)		46	-450	-654	-572	-476

Utmärkande för det låga antagandet:

1. Medelhavsländerna: Förymmande av nuvarande låneramnivå fram till utgången av 1996, dvs 3100 miljoner ecu från och med 1997 till och med 2001. Turkiet: Årligt åtagande på 150 miljoner ecu från och med 1996.
 2. Länderna i Central- och Östeuropa: Förymmande av låneramar vid slutet av 1996 på nuvarande nivå, dvs 3000 miljoner ecu i åtaganden från och med 1997 till och med 1999.
 3. Sydafrika: Genomförande av beslutet under 1995, förymmande på nuvarande nivå från och med 1997.
- NB: De 700 miljonerna ecu avsatta för makrofinansieellt stöd är ett handlingsutrymme snarare än en prognos. Utlåningsutrymmet är här beräknat grundat på en garantitäckningsgrad på 75 % för EIB:s lånetransaktioner med Medelhavsländerna från och med 1996. Det är således inte direkt härlett ur beloppstorleken på reserven.

Lågt antagande: variant där garantitäckningsgraden på alla externa EIB-lånetransaktioner sänks till 75 %

	miljoner ecu	1995	1996	1997	1998	1999
Krav på avsättningar av medel till garantifonden		316	346	382	379	375
Budgetmarginal (+) eller krav på avsättning av medel från budgeten (-)		7	-20	-46	-33	-19

variant på lågt antagande

Garantin på alla EIB:s externa lånetransaktioner sänkt från 100 % till 75 % av utestående låneförpliktelser från och med 1996. Linjär tillämpning av beräkningen från och med 1996 av de 75 % från den existerande nivån för vilken avsättning finns.

BILAGA 2
TABELL B

Genomförande av garantiordningen
lågt antagande
Variant: Inbetalningsatsen sänks för 1996 till 12 % och Garantiäckningsgraden på EIB-lån sänks till 75 %

	Miljoner ecu	1995	1996	1997	1998	1999
Garantireserv		323	326	336	346	356
EIB-åtaganden						
Medelhavsländerna		62	223	792	772	732
Länderna i Central- och Östeuropa		1121	1114	1000	1000	1000
Utvecklingsländer i Latinamerika och Asien		139	361	250	250	250
Sydafrika		125	175	150	150	150
EIB totalt		1447	1873	2192	2172	2132
EURATOM-åtaganden		50	200	200	200	200
Totala åtaganden för projekt		1497	2073	2392	2372	2332
Genomsnittlig inbetalningsats		14.1	14	12.3	12.2	12.1
Krav på avsättningar av medel till garantifonden		211	225	227	223	218
Lån till betalningsbalansstöd		700	700	700	700	700
Genomsnittlig inbetalningsats		15	12	12	12	12
Krav på avsättningar av medel till garantifonden		165	84	84	84	84
Total avsättning av medel till garantifonden		316	309	311	307	302
Budgetmarginal (+) krav på avsättning av medel från budgeten (-)		7	17	25	39	54
Totala externa åtaganden		2197	2773	3092	3072	3032
Utlåningsutrymme grundat på garantiordningen		2243	2946	3344	3461	3575
Resterande utlåningsutrymme (+) eller brist på låneutrymme (-)		46	173	252	389	543

BILAGA 2
TABELL C

Genomförande av garantiordningen
 Variant: Höjning av EIB:s låneramar, garantiåterbetalningsgraden för nya låneramar för EIB-transaktioner i
 tredje land sänks 1996 till 75%.
 Inbetalningsatsen sänks 1966 till 10%

	Miljoner ecu	1995	1996	1997	1998	1999
Garantireserv		323	326	336	346	356
EIB-åtaganden						
Medelhavsländerna		62	223	1172	1152	1112
Länderna i Central- och Östeuropa		1121	1114	1500	1500	1500
Utvecklingsländer i Latinamerika och Asien		139	361	350	350	350
Sydafrika		125	175	150	150	150
EIB totalt		1447	1873	3172	3152	3112
EURATOM-åtaganden		50	200	200	200	200
Totala åtaganden för projekt		1497	2073	3372	3352	3312
Genomsnittlig inbetalningsats		14.1	14	10.4	10.4	10.3
Krav på avsättningar av medel till garantifonden		211	225	268	267	261
Lån till betalningsbalansstöd		700	700	700	700	700
Genomsnittlig inbetalningsats		15	10	10	10	10
Krav på avsättningar av medel till garantifonden		105	70	70	70	70
Total avsättning av medel till garantifonden		316	295	338	337	331
Budgetmarginal (+) eller krav på avsättning av medel från budgeten (-)		7	31	-2	9	25
Totala externa åtaganden		2197	2773	4072	4052	4012
Utlåningsutrymme grundat på garantiordningen		2243	3086	4050	4145	4262
Resterande utlåningsutrymme (+) eller brist på låneutrymme (-)		46	313	-22	93	250

ISSN 1024-4506

KOM(95) 404 slutlig

DOKUMENT

SV

11

Katalognummer : CB-CO-95-439-SV-C

ISBN 92-77-92817-4

Byrån för Europeiska gemenskapernas officiella publikationer

L-2985 Luxemburg